דרכי ישרים — דרושים מהרב המגיד

עוד הצגנו פה דברים נחמדים דרושים נאים מלוקטים מהרב המגיד דק"ק מעזריטש:

וידע אלקים (שמות ב) פירש"י נתן לב להתבונן פי' שהביא הקב"ה את המחשבה לגלות והיה נקרא עלמא דחירות והתפרדו כל פועלי און ולפיכך יצאו קודם זמנם כי נפלו כל הקליפות:

נגד שמא אבד שמי' (אבות פרק א) שהקב"ה קודם שברא העולם הי' כביכול לא ניכר מלכותו דאין מלך בלא עם דמדריגה גדולה אינו עד שיש מדרגה קטנה ממנה ושכלו וגדלו מעוצם יכלתו אינם יכולים להשיג כל העולמות רק עשה צמצום עד שיכולים לסובלו ית' ועוד זה נקרא אדון בשביל שיש לו עם וכ"ז שיש לו עם הוא מכח שצמצם את דעתו בשביל בנו כמשל האב שצמצם את דעתו כבנו ועשה מעשה נערות בכדי שיהא להבן תענוג ולמה עושה נערות בשביל שאינו משיג הבן את שכלו הגדול. כך הוא יתברך צמצם את עצמו בשביל שיהא לנו תענוג ולכן אין אנו רשאים לומר רק בשם אדני דאין אנו משיגים רק השכל שבעולם הצמצום והוא מכח שרוצה להיות אדון אבל ההוי"ה שהוא שם העצם ית' אין משיגים וכל העולמות אינם משיגים רק בהתפשטות הגשמיות והתגברות כח רוחני כמו כהן גדול ביוה"כ שאז היתה שבתון דקדושת שבת משפיע בכל ו' ימי המעשה ויוה"כ קדושתו למעלה שאין בו לא אכילה ולא שתיה יכול להשיג מקצת השכל שלמעלה מהעולמות לפיכך הזכיר שם המפורש שהוא שם העצם ית' וזהו נגד שמא שם זה להיות נגיד אבד שמי' הוצרך לצמצם שם העצם ית' ע"ד כי יד על כס יה:

וחנה מדברת על לבה (שמואל א א:י"ג) פי' דהיא רצתה לעשות דבר שלא ע"פ טבעי ולא רצתה להתפלל בדיבור כי בדבר ה' שמים נעשו והם העולמות התחתוניות וכשרוצים לעשות דבר שכנגד העולם צריך לעשות זה הדבר במחשבה כי שם הכל אחדות מי שאמר לשמן וידליק יאמר לחומץ וידליק לפיכך וקולה לא ישמע רק שפתיה נעות שרצתה להביא זאת ושפתים הם מדריגות תחתונות של הה' מוצאות דפה:

ופדויי ה' ישובון (ישעיה נא יא) ע"ד שית אלפא שנין הוי עלמא וחד חרוב. כי שית הם שש מדריגות שנין שהם משתנין הוי עלמא כך מתנהג עולם וחד כשבא הכל לאחדות חרוב ותבטל העולם ממציאות. צדיקים מה הם עושים הקב"ה עושה להם כנפים כנשרים פי' ע"ד הקב"ה הראה למשה אוצר גדול ומתנת חנם שהראה לו בהירות גדול שאין מחמת עובדים יכולים לבא לה שעולם המעשה נתבטל שם ממציאות כמשל למלך שיש לו עבדים הרבה ועובדים אותו ויש א' שאהב אותו המלך ואינו מניח המלך לילך אפילו רגע אחד ואינו יכול לעשות שום עבודה להמלך וכשעובדים עובדים אותו בתמימות אמר בלבו אהיה לזה העבד אוהב נאמן ואפילו מי שהוא חוטא גדול כשבא לאהבה הזאת נתקבל בתשובה כמשל אב אוהב את הבן אף על פי שהוא עושה דבר שטות נהנה האב מחמת אהבתו וזהו פירוש כנפים כנשרים דהנשר מחמת רוב עופפותו בגובה מאוד עד שתגיע

ליסוד אש אשר נשרפו כנפיו ואח"כ חוזרים לגדול כנפים כך הצדיקים מחמת מעשיהם הטובים באים לבהירות גדול עד שאין משיגים ונופלים ממדריגתן מיד שעושים מעשים טובים ובאים ואיתדבקין בו ית' וזהו הפירוש ופדויי ה' ישובון העושים תשובה הם פודים את ה' ובאו ציון ברנה נקרא מה שנתעלם הזה. ברנה כידוע ע"ד במי נמלך בנשמותיהם של צדיקים כידוע. ובאו לציון הזה ברנה בשמחה גדולה אכי"ר:

תם ונשלם שבח לאל בורא עולם